

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

др Бранкица Луковић

Поддршка од стране
Европског Програма
Европске уније

WAMP
101021-EPY-1-2017
CITYAS-CRUE-21

Висока школа
струковних студија
Аранђеловац

Иодржано од стране
ресмус+ Програма
вропске уније

др Бранкица Луковић

Заштита животне средине и одрживи развој

Издавање ове публикације реализовано је у оквиру међународног пројекта: 561821 -EPP-1 -2015-EP-PKA2-SBHE-JP
- "Waste management curricula development in partnership with public and private sector" који кроз програм
Еразмус+ финансира Европска унија.

Садржај ове публикације одражава само личне ставове аутора. Европска Комисија не може да буде одговорна
за коришћење информација из ове публикације.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication (communication) reflects the
views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the
information contained therein.

Аранђеловац, 2017

Висока технолошка школа струковних студија-Аранђеловац
Аранђеловац

др Бранкица Р. Луковић

**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ
РАЗВОЈ**

Аранђеловац, јануар 2017.

Аутор

др Бранкица Р. Луковић, професор струковних студија
Високе технолошке школе струковних студија-Аранђеловац у Аранђеловцу

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Прво издање

Издавач

Висока технолошка школа струковних студија Аранђеловац

Рецензент

др Ђорђе Михаиловић

Уредник

мр Љиљана Плећевић

Тираж

200 примерака

Штампарија

Newpress Смедерево

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

502.131.1(075.8)

502/504(075.8)

ЛУКОВИЋ, Бранкица Р, 1973-

Заштита животне средине и одрживи развој / Бранкица Р. Луковић. - 1. изд. - Аранђеловац :

Висока технолошка школа струковних студија, 2017 (Смедерево : Newpress). - 198 стр. : илустр. ;
26 cm

Тираж 200. - Библиографија: стр. 191-198.

ISBN 978-86-81089-03-3

а) Животна средина - Одрживи развој б) Животна средина - Заштита
COBISS.SR-ID 229005324

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	3
1 ОСНОВНЕ ОДЛИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	4
1.1 Загађивање и заштита животне средине.....	5
2 СИСТЕМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	10
2.1 Појам и структура система заштите животне средине.....	10
2.2 Елементи система заштите животне средине.....	12
3 ВАЗДУХ И ЗАШТИТА ВАЗДУХА ОД ЗАГАЂЕЊА.....	16
3.1 Квалитет ваздуха.....	18
3.2 Глобално загревање.....	21
3.3 Заштита ваздуха од загађења.....	24
4 ВОДА И ЗАШТИТА ВОДА ОД ЗАГАЂЕЊА.....	28
4.1 Карактеристике и састав природних вода.....	29
4.2 Квалитет воде за пиће.....	32
4.3 Хигијенски исправна вода за пиће.....	35
4.4 Показатељи квалитета воде за пиће.....	38
4.5 Лабораторијски прегледи воде за пиће.....	42
4.6 Заштита вода од загађења.....	48
5 ЗЕМЉИШТЕ И ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА ОД ЗАГАЂЕЊА.....	55
5.1 Састав земљишта.....	58
5.2 Механичка структура земљишта.....	59
5.3 Ваздух и вода у земљишту.....	60
5.4 Температура и хемијски састав земљишта.....	61
5.5 Биолошке особине и биоценоза земљишта.....	62
5.6 Типови земљишта и плодност.....	63
5.7 Загађење земљишта и врсте загађења.....	65
5.8 Извори загађења земљишта и загађујуће материје.....	67
5.9 Фазе оштећења земљишта.....	68
5.10 Деградација земљишта.....	69
5.11 Деградација хемијских, физичких и биолошких процеса у земљишту	70
5.12 Ерозија земљишта.....	72

5.13	Хемизација земљишта	75
5.14	Испитивање загађености земљишта.....	76
5.15	Проблеми у животної средини изазвани интензивном пољопривредом77	
5.16	Утицај загађеног земљишта на човека на природу.....	81
5.17	Конвенционална (индустријска) пољопривреда.....	82
5.18	Мере заштите земљишта од активности у пољопривреди.....	84
5.19	Еколошки правци развоја пољопривреде	85
5.20	Узроци загађења земљишта и смањења његове производне способности90	
5.21	Пестициди	92
5.22	Ризик уношења трансгених организама (ГМО) у животну средину.....	94
5.23	Заштита земљишта од загађења	95
6	БУКА И ЗАШТИТА ОД БУКЕ.....	99
6.1	Средства заштите од буке	102
6.2	Штетни ефекти буке	103
6.3	Заштита од буке	106
7	ЈОНИЗУЈУЋЕ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ И ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗУЈУЋЕГ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА.....	113
8	ОБНОВЉИВИ И НЕОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ.....	130
8.1	Обновљиви извори енергије.....	133
8.2	Необновљиви извори енергије.....	140
8.3	Примена обновљивих извора енергије.....	142
9	ТОКСИКОЛОГИЈА	145
9.1	Основна мерила токсичности	146
9.2	Екотоксикологија.....	147
10	ЗАШТИТА ПРИРОДЕ.....	154
10.1	Црвене књиге и црвене листе.....	160
11	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	163
11.1	Дефиниције и значење одрживог развоја.....	166
11.2	Циљеви и значај концепције одрживог развоја.....	168
11.3	Општа и посебна начела одрживог развоја	169
11.4	Одрживи развој и закони термодинамике	173
12	ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	175

12.1	Процена утицаја на животну средину	175
12.2	Стратешка процена животне средине.....	178
13	ПРАВО И ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	181
13.1	Правни облици заштите животне средине	181
13.2	Регулатива Републике Србије	184
13.3	Право на здраву животну средину.....	187
	ЛИТЕРАТУРА	191